

Dokument obowiązkowy IAF

Dokument obowiązkowy IAF dotyczący stosowania technologii informacyjno- komunikacyjnych („ICT”) do celów prowadzenia auditów/ocen

Wydanie 2, wersja 4

(IAF MD 4:2023)

International Accreditation Forum, Inc. (IAF) ułatwia handel i wspiera **przemysł oraz** organy regulacyjne poprzez międzynarodowe porozumienie dotyczące wzajemnego uznawania między jednostkami akredytującymi (ABs), mające na celu globalne uznawanie wyników wydawanych przez jednostki oceniające zgodność (CABs), członków IAF.

Akredytacja zmniejsza ryzyko przedsiębiorstw i ich klientów poprzez zapewnienie, że akredytowane CABs są kompetentne do wykonywania pracy, jakiej podejmują się w zakresie posiadanej akredytacji. Wymaga się, aby ABs będące członkami IAF i akredytowane przez nie CABs prowadziły działalność zgodnie z właściwymi normami międzynarodowymi oraz mającymi zastosowanie dokumentami IAF w celu spójnego stosowania tych norm.

ABs będące sygnatariuszami Porozumienia o Wielostronnym Uznawaniu IAF (IAF MLA) są regularnie poddawane ocenie równorzędnej, prowadzonej przez wyznaczone zespoły, w celu zapewnienia zaufania do funkcjonowania ich programów akredytacji. **Struktura IAF MLA jest przedstawiona w dokumencie: IAF PL 3 - Policies and Procedures on the IAF MLA Structure and for Expansion of the Scope of the IAF MLA. Zakres IAF MLA jest szczegółowo przedstawiony w dokumencie IAF MLA Status.**

Struktura IAF MLA ma pięć poziomów: Poziom 1 określa kryteria obowiązkowe ISO/IEC 17011, które mają zastosowanie do wszystkich ABs. Połączenie działania (działań) Poziomu 2 oraz odpowiedniego(-ich) dokumentu(-ów) normatywnego(-ych) Poziomu 3 jest określane jako główny zakres MLA, a połączenie dokumentów normatywnych Poziomu 4 (jeżeli ma to zastosowanie) i Poziomu 5 jest określane jako podzakres MLA.

- Główny zakres MLA obejmuje działania, np. certyfikację wyrobów, oraz związane dokumenty obowiązkowe, np. ISO/IEC 17065. Atestacje wykonane przez CAB na poziomie głównego zakresu są uznawane jako równie wiarygodne.
- Podzakres MLA obejmuje wymagania dotyczące oceny zgodności, np. ISO 9001 oraz specyficzne wymagania programu, jeżeli ma to zastosowanie, np. **ISO 22003-1**. Atestacje wykonane przez CAB na poziomie podzakresu są uznawane jako równoważne.

IAF MLA daje zaufanie niezbędne dla akceptacji wyników oceny zgodności przez rynek. Atestacja wydana w zakresie IAF MLA przez jednostkę, która jest akredytowana przez AB będącą sygnatariuszem IAF MLA, może być uznawana na świecie, co ułatwia handel międzynarodowy.

Wprowadzenie do tłumaczenia

Oryginał publikacji: IAF Mandatory document for the use of information and communication technology (ICT) for auditing/assessment process, Issue 2, Version 4, IAF MD 4:2023, 14 June 2023

Tłumaczenie: Polskie Centrum Akredytacji, 07.09.2023 r., www.pca.gov.pl

Tekst tłumaczenia nie może być kopiowany w celu sprzedaży. Wersją oficjalną (rozstrzygającą) jest wersja w języku angielskim.

SPIS TREŚCI

0.	WPROWADZENIE	5
1.	ZAKRES.....	6
2.	POWOŁANIA NORMATYWNE.....	6
3.	DEFINICJE.....	7
4.	WYMAGANIA.....	7

Wydanie Nr 2, wersja 4

Opracowane przez: Komitet Techniczny IAF

Zatwierdzone przez: Członków IAF

Data wydania: 14 czerwca 2023 r.

Osoba do kontaktu: Elva Nilsen

IAF Corporate Secretary

Tel.: +1 613 454-8159

Email: secretary@iaf.nu

Data: 8 czerwca 2018 r.

Data wejścia w życie: 4 lipca 2019 r.

WPROWADZENIE DO DOKUMENTÓW OBOWIĄZKOWYCH IAF

Słów „zaleca się”¹ użyto w niniejszym dokumencie do wskazania uznanych sposobów spełnienia wymagań normy. Jednostka oceniająca zgodność (CAB) może spełnić te wymagania w równoważny sposób, pod warunkiem, że potrafi to wykazać jednostce akredytującej (AB). Słów „powinien; należy”² użyto w niniejszym dokumencie do wskazania tych postanowień, które, odzwierciedlając wymagania stosownej normy, są obowiązkowe.

---

¹ Przypis PCA: w oryginalnej, angielskiej wersji dokumentu występuje słowo „should”

² Przypis PCA: w oryginalnej, angielskiej wersji dokumentu występuje słowo „shall”

Dokument obowiązkowy IAF dotyczący stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych („ICT”) do celów prowadzenia auditów/ocen**0. WPROWADZENIE**

0.1 Ponieważ technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT – eng. *Information and Communication Technology*) stają się coraz bardziej zaawansowane, ważne jest, aby być w stanie stosować ICT w celu optymalizacji skuteczności i efektywności auditu/oceny oraz wspierania i utrzymywania integralności procesu auditu/oceny.

0.2 ICT są wykorzystaniem technologii do gromadzenia, przechowywania, wyszukiwania, przetwarzania, analizowania i przekazywania informacji. Obejmują oprogramowanie i sprzęt, taki jak: smartfony, urządzenia przenośne, laptopy, komputery stacjonarne, drony, kamery wideo, urządzenia do noszenia na ciele (wearable), sztuczna inteligencja i inne. Użycie ICT może być odpowiednie przy prowadzeniu auditów/ocen, zarówno na miejscu, jak i zdalnych.

0.3 Przykłady wykorzystania ICT podczas auditów/ocen mogą obejmować, ale nie wyłącznie:

- spotkania prowadzone za pomocą urządzeń telekonferencyjnych, w tym audio, wideo i udostępniania danych;
- prowadzenie auditu/oceny dokumentów i zapisów za pomocą zdalnego dostępu, synchronicznie (w czasie rzeczywistym) lub asynchronicznie (gdy występują opóźnienia);
- rejestrowanie informacji i dowodów za pomocą obrazów nieruchomych, nagrań wideo lub nagrań dźwiękowych;
- zapewnianie dostępu wizualnego/dźwiękowego do odległych lub potencjalnie niebezpiecznych lokalizacji.

0.4 Celami skutecznego stosowania ICT do prowadzenia auditów/ocen są:

- i) zapewnienie metodyki korzystania z ICT, która jest wystarczająco elastyczna i niemająca charakteru nakazowego, dla optymalizacji konwencjonalnego procesu auditu/oceny;
- ii) zapewnienie, że są wdrożone adekwatne mechanizmy nadzoru dla uniknięcia nadużyć, które mogłyby naruszyć integralność procesu auditu/oceny;
- iii) wspieranie zasad bezpieczeństwa i zrównoważonego rozwoju.

Należy również podjąć środki w celu zapewnienia utrzymania bezpieczeństwa i poufności w trakcie działań auditowych/działania w zakresie oceny.

0.5 Inne programy, dokumenty normatywne i normy oceny zgodności mogą nakładać ograniczenia na wykorzystanie ICT do prowadzenia auditów/ocen i mogą być nadrzędne wobec niniejszego dokumentu.

---

1. ZAKRES

Niniejszy dokument obowiązkowy ma na celu zapewnienie spójnego stosowania ICT przy prowadzeniu auditów/ocen z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w ramach metodyki. Niniejszy dokument jest przeznaczony przede wszystkim do prowadzenia auditów/ocen systemów zarządzania, osób i wyrobów oraz jest właściwy dla jednostek oceniających zgodność i jednostek akredytujących. Korzystanie z ICT nie jest obowiązkowe, a ponadto technologie te mogą być wykorzystywane w innych rodzajach działań związanych z oceną zgodności, jednak w przypadku ich stosowania w ramach metodyki auditu/oceny, przestrzeganie postanowień niniejszego dokumentu jest obowiązkowe.

2. POWOŁANIA NORMATYWNE

Do celów niniejszego dokumentu mają zastosowanie powołania normatywne podane poniżej, w zależności od danego działania w zakresie oceny zgodności. W przypadku powołań datowanych ma zastosowanie wyłącznie wydanie cytowane. W przypadku powołań niedatowanych stosuje się ostatnie wydanie dokumentu powołanego (łącznie ze zmianami).

- MD 5 – Ustalanie czasu auditu systemów zarządzania jakością, środowiskowego oraz bezpieczeństwa i higieną pracy
- ISO/IEC 17011 – Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek akredytujących prowadzących akredytację jednostek oceniających zgodność
- ISO/IEC 17021-1 – Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek prowadzących audyty i certyfikację systemów zarządzania – Część 1: Wymagania
- ISO/IEC 17065 – Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi
- ISO/IEC 17024 – Ocena zgodności – Ogólne wymagania dotyczące jednostek certyfikujących osoby

Niniejszy dokument obowiązkowy może być również brany pod uwagę do stosowania z innymi normami oceny zgodności, takimi jak:

- ISO 14065 – Gazy cieplarniane – Wymagania dla jednostek prowadzących walidację i weryfikację dotyczącą gazów cieplarnianych do wykorzystania w akredytacji lub innych formach uznawania
- ISO/IEC 17020 – Ocena zgodności – Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję
- ISO/IEC 17025 – Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących

Dodatkowo, wytyczne dotyczące prowadzenia auditów/ocen z wykorzystaniem ICT można uzyskać z:

- ISO/IEC 17020 – Ocena zgodności – Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję

- ISO/IEC 17025 – Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących
- ISO/IAF Auditing Practices Group - “Electronic documented information systems”
<https://committee.iso.org/home/tc176/iso-9001-auditingpractices-group.html>
- IAF ID 12 Principles on Remote Assessment
- ISO 19011 – Wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania

3. DEFINICJE

3.1 Oddział wirtualny

Lokalizacja wirtualna, w której organizacja klienta wykonuje prace lub świadczy usługi korzystając ze środowiska sieciowego umożliwiającego realizację procesów niezależnie od fizycznych lokalizacji osób wykonujących te procesy.

Uwaga 1: Oddział nie może być uznany za oddział wirtualny w przypadkach, gdy procesy muszą być realizowane w środowisku fizycznym, np. składowanie, produkcja, działalność laboratoriów prowadzących badania fizyczne, instalacja lub naprawy fizycznych wyrobów.

Uwaga 2: Dla potrzeb obliczania czasu auditu/oceny, oddział wirtualny (np. intranet przedsiębiorstwa) jest uznawany za pojedynczy oddział.

4. WYMAGANIA

4.1 Bezpieczeństwo i poufność

4.1.1 Bezpieczeństwo i poufność informacji elektronicznej lub przekazywanej drogą elektroniczną są szczególnie ważne przy stosowaniu ICT do celów auditu/oceny.

4.1.2 Wykorzystanie ICT do celów auditu/oceny powinno zostać wspólnie uzgodnione pomiędzy jednostką auditowaną/oceniającą i jednostką prowadzącą audit/ocenę zgodnie ze środkami i przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa informacji i ochrony danych.

4.1.3 W przypadku niezastosowania tych środków lub braku uzgodnienia środków dotyczących bezpieczeństwa informacji i ochrony danych, jednostka realizująca działania audytowe/działania w zakresie oceny powinna zastosować inne metody prowadzenia auditu/oceny.

4.1.4 W przypadku gdy nie osiągnięto porozumienia co do wykorzystania ICT do celów auditu/oceny, należy zastosować inne metody do osiągnięcia celów auditu/oceny.

4.2 Wymagania dotyczące procesu

4.2.1 Jednostka powinna zidentyfikować i udokumentować zagrożenia i szanse, które mogą wpływać na skuteczność auditu/oceny dla każdego zastosowania ICT na tych samych warunkach, łącznie z wyborem technologii i sposobów zarządzania nimi.

4.2.2 W przypadku gdy do działań audytowych/działania w zakresie oceny proponowane są ICT, w ramach przeglądu wniosku należy sprawdzić, czy klient i jednostka auditująca/oceniająca dysponują niezbędną infrastrukturą umożliwiającą zastosowanie proponowanych ICT.

4.2.3 Uwzględniając zagrożenia i szanse zidentyfikowane w 4.2.1, w planie auditu/oceny należy określić sposób wykorzystania ICT oraz zakres, w jakim ICT będą stosowane do celów auditu/oceny dla optymalizacji skuteczności i efektywności auditu/oceny, przy jednoczesnym zachowaniu integralności procesu auditu/oceny.

4.2.4 Przy korzystaniu z ICT, auditorzy oraz inne zaangażowane osoby (np. piloci dronów, eksperci techniczni) powinni posiadać kompetencje i zdolność do rozumienia i wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych stosowanych w celu osiągnięcia pożądaných wyników auditu -ów / ocen -y. Auditor powinien być również świadomy zagrożeń i szans związanych z wykorzystywanymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi oraz wpływu, jaki mogą one mieć na rzetelność i obiektywność zbieranych informacji.

4.2.5 Jeżeli ICT są wykorzystywane do celów prowadzenia auditów/ocen, ma to przełożenie na całkowity czas auditu/oceny, ponieważ może być potrzebne dodatkowe planowanie mogące wpływać na czas trwania auditu/oceny.

Uwaga: Przy określaniu czasu oraz czasu trwania auditu/oceny, należy skorzystać z powołań normatywnych w celu zapoznania się z dodatkowymi wymaganiami mogącymi wpływać na stosowanie ICT. Wpływ na czas trwania auditu/oceny stosowania ICT nie ogranicza się do niniejszego dokumentu obowiązkowego.

4.2.6 Raporty z auditu/oceny oraz związane z nimi zapisy powinny wskazywać zakres, w jakim ICT zostały wykorzystane przy przeprowadzaniu auditu/oceny oraz skuteczność ICT w osiąganiu celów auditu/oceny.

4.2.7 Jeżeli zakres obejmuje oddziały wirtualne, w dokumentach certyfikacyjnych / akredytacyjnych należy odnotować fakt objęcia oddziałów wirtualnych oraz należy określić działania prowadzone w oddziałach wirtualnych.

Koniec Dokumentu obowiązkowego IAF dotyczącego stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych („ICT”) do celów prowadzenia auditów/ocen

Dalsze informacje:

Dalsze informacje dotyczące niniejszego lub innych dokumentów IAF można uzyskać kontaktując się z członkiem IAF lub Sekretariatem IAF.

Dane kontaktowe członków IAF dostępne są na stronach IAF: <http://www.iaf.nu>

Sekretariat:

IAF Corporate Secretary
Tel.: +1 613 454-8159
Email: secretary@iaf.nu